

Fodral till svärd

Konserveringsrapport

Morgan Denlert
Studio Västsvensk Konservering
VA 2017-00481

Fodral till svärd

Konserveringsrapport

Författare: Morgan Denlert
Grafisk form och Layout: Västarvet, SVK
Omslagsbild: Foto taget av M.Denlert
Fotot visar svärdsfodral till svärd GM:821 innan åtgärder

Västarvet
Studio Västsvensk Konservering
Gamlestadsvägen 2-4 Hus B2
415 02 Göteborg
Telefon 010-441 43 44
www.vastarvet.se, www.svk.com

Tekniska och administrativa uppgifter

Västarvet dnr.	VA 2017-00481
Västarvet pnr.	13156
Uppdragsgivare	Anna Adrian Göteborgs Stadsmuseum Norra Hamngatan 12 411 14 Göteborg 031-368 36 51
Projektansvarig SVK	Morgan Denlert Konservator, trä & möbler 010 441 43 30 / 0705 755 182
Datum	2017-10-31

Föremålsbeskrivning

GM:821 Etui till ceremoniellt svärd.

Teknisk beskrivning

Föremålet har träkärna som är sågad i siluett av ett svärd och kluven i två delar. Träkärnan har sedan skålats ur för passning av svärd GM:821. Etuiets två delar, över- och understycke, är länkade med mässingsgångjärn och säkras med fyra haspar (fem ursprungligen) också av mässing. Utsidan av etuiet är klätt medpräglat och rödfärgat (kalv)skinn. Insidan är klädd med mjuk ljusgrå lammskinnsnappa.

Mått: Längd 97 cm, Bredd 13,5 cm höjd 4,5 cm.

Kulturhistorisk kommentar

Svärdet som etuiet är tillverkat för överlämnades av Karl XIV Johan, vid storläger i Skåne 1821, till dåvarande brigadgeneralen Casimir Reuterskiöld, f. 1770, d. 1848, som deltagit i Sveriges två sista krig, 1808-09 i Finland samt 1813-14 i Tyskland och Norge. Svärdet skänktes till Göteborgs Museum år 1893 av sonsonen, Ingenjören S. Reuterskiöld¹.

Befintligt skick/skadeorsak

Ett av gångjärnen har lossnat, det vid svärdets spets. Träet som ska hålla gångjärnets spikar eller skruvar på plats till underdelen har spruckit och flisat upp av påfrestning och en del saknas. Kring skadan har också skinnet på både utsida och insida fläcks upp aningen.

Svärdsetuiets spetsdel med skadad gångjärnsfäste, 1. Öppen etui 2. Stängt etui

Av svärdsetuiets fem ursprungliga mässingshaspar finns fyra kvar, ytterligare två haspar saknar öglan som haspen går in i.

¹ Carlotta. Databas och samlingsförvaltningssystem för Göteborgs Stadsmuseum.
Studio Västsvensk Konservering

Åtgärder

Utsidans skinn lättades på, aningen mer än befintligt, så att träet blottades över en större yta. Det gjordes genom att varmt vatten penslades lokalt. Även insidans lammnappa lättades på, detta gjordes med varmt vatten med cellstoff tryckt intill för att absorbera vattenöverskott och förhindra smutstransport.

De befintliga men lösa träflisorna i toppen av etuiets underdel limmades på plats med animaliskt varmlim. Träområdet kring skadan skars sedan rent, minimalt men ändå så att en stadig slät yta kunde utgöra limfog åt ett nytt trästycke.

Ett nytt trästycke av furu limmades till ytan och skars sedan efter etuiets form. Viss inpassning fick också göras i det nya stycket för att gångjärnet skulle få en försänkt passning.

Gångjärnet fästes till den tillpassade ytan och drogs fast med två mycket små mässingsskruvar. Det nya trästycket tonades något med vattenbets.

Nytt inpassat och limmat trästycke vid skadan

Gångjärn på plats i etuiets underdel

Skinnsklädseln limmades tillbaka över gångjärnets planstycke och det nya trätillägget. Lammnappa/sämsk-skinnet limmades till sist också tillbaka med formpressning i urholkningen och viss sträckning för att täcka kanten och det nya trästycket

Ny ögla av mässing, imiterande de övriga, tillverkades och monterades för mittenhaspen utmed långsidan. Om etuiet inte hålls haspat i stängt läge finns risk för deformation.

Skick efter åtgärder

Det är svårt att se att någon åtgärd gjorts. Möjligen är skinnet aningen styvare efter fuktbehandlingen och återlimningen.

Använda material

- Vatten (varmt)
- Varmsättande hudlim
- Tensid - *Berol 784*
- Bets- vattenbets *Herdins modebrun nr. 71*

Bilddokumentation efter åtgärd

Utsida skadeområde

Insida skadeområde

Ny ögla till hasp

